

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen: a lap hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton délbén.

Ara évnegyedre 3 fl. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos acérral először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr., negyedszer 4 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik. A közlőnek az elűzött cikkek sora után 15 kr. előlege beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

a

"K. KÖZLÖNY"

április—júliusi évnegyedére.

Az előttünk álló évnegyed kérdésén kívül igen fontos politikai fejlemények időszakasza lesz; a bel- és külkérdések egyaránt a fejlődés korszakát érték el, s a nagy bizonytalanságok csak fokozzák a közérdekeltséget.

Llapunk létele nemcsak nemzeti művelődésünk érdekében bir fontossággal, de mint oly közeg, mely bár szűk határai közt a politikai események visszatükrözésére van hivatva, most kiválólag szükséges.

Mi arra törekedtünk, hogy az elfoglalt olvasó szabatos kivonatokban lássa lapunkban azt, mit a napi lapok farsztöbb terjedelemben hoznak.

E mellett főcélunk volt Erdély specialis érdekeit a lehetőségig képviselni s visszatükrözni.

Azon közönséget, mely ekkorig fáradsalmunkat szíves részvétellel méltányolta, felkérjük, hogy e részvételt vállalatunktól jövőre nézve se tagadja meg.

Hetenkint háromszor megjelenő lapunk

előfizetési ára:

Égészévre	12 forint.
Félévre	6 "
Évnegyedre	3 "

Az előfizetési pénzek kiadók Stein János középutcai könyvkereskedésbe bérmentve küldendők, hol a lapok pontos szétosztásáról gondoskodva van.

Kolozsvárt, mart. 15. 1864.

A "K. Közlöny" szerk.

Gazdászati elmélet a fővárosban.

III.

(D) Előbbi cikkünkben, az ugarrendszer s közcsordák visszaállítása ügyében kiadott munkát jogi és politikai balfogásairól szólottunk, most annak adataira, gyakorlati terveire térünk át.

A község képvisellete, jogosultsága ürügyül azt veszi fel, mikép ki volna mutatta, hogy Kolozsvárt 3154 holdat s 566 □ ölet birtokló rész akarja a három fordulás rendszert 752 holdat s 166 ölet birtokok ellenében. E szerint tehát Kolozsvár mívelés alatti határa állna 3,906 hold és 752 □ öltőlükbe eső birtokból.

Valóban csodálkozunk kell, hogy a város esküdt közönsége ily roppant hibás adatot érvé méltatott.

Mi a katastrális összeírásból úgy látjuk, hogy Kolozsvár összes határa 22,556 hold és 1370 ölt, sőt maga e munkát is éppen két □ mértőldre teszi e város határát (lásd 11. lap).

De itt ne vegyük az egész határt, vegyük csak a szántókat, és úgy látjuk, hogy 7266 hold, és 1129 ölt szántója van a városnak, s a szántó föld közt eső rétek és parlagok felül haladják a 2,000 holdat; tehát az arány éppen megfordítva áll, mert ezen szinte tízezer holdra menő birtokból csak 3,154 holdat bírók kívánják a határon a juris communit.

Tehát, ha azon absurd jogfogalmat felállítanak is, hogy a tulajdon szabad vagy kö-

zös használata felett, szabad a többségnek határozni, akkor is a birtok többsége e városban éppen azok bírói, kik a birtok szabad használata mellett vannak. A munkát fennebbi kiszámításának hibás voltát nemcsak a kataster, de más gyakorlati példa is mutatja; mert néhány év előtt a tagosítás érdekében 5,700 hold birtok kértetett ki, s már ez is többeske a fennebbi 3,154 holdnál.

A második ürügyül az van felhozva, hogy a közcsorda eltiltása gátolta volna itten a marhatenyésztést, s az óta a tenyészmarhák létszáma csökkent volna.

Ezen érv is csak a helyi viszonyokkal ismeretlenek előtt bir nyomaték, mert mi úgy értesültünk, hogy itt a marhatenyésztés nem az ugaron, hanem a "filléres" és "barom" határ részekben folyt, és foly jelenleg is; e határreszekben pedig most sem leend ugarrendszer, legelőből állván az.

Ha tehát eddig a barmon és filléresen jól ment a tenyésztés, ott most is épp oly jól mehet, mert a más határon eső szántók szabad használatának ezen fűtermő helyekkel semmi összeköttetése nincs.

Felbányja ezen munkát, hogy az átmenetel a csordarendszerről az istállórendszerre nem oly könnyű, és az mégis 1856-ban improvizáltatott; s dacára annak, az átmenetel vagy visszatérést az istállórendről a csordarendszere annyira könnyűnek látja, hogy azt a kormányzék által improvizáltatni akarja.

Mi éppen azt állítjuk, hogy az istállórendszerrel visszatérést sokkal bajosabb, mint megfordítva.

Az istállórendszerrel a józangazda rendszert összeköti a váltó gazdászatot, s egyelőre, ha birtokában igen nagy beruházást nem tehet, legalább az addig ugardon levő rést betöltöknével, takarmány tengerivel stb. veti be, hogy istállóra vett marháját zöld takarmánnyal ellássa.

Megbocsát az olvasó, hogy e vezércikk keretében a gazdászati gyakorlati kérdéseibe átesapunk, úgy hisszük, hogy elveket fogunk azokból kivonni.

A mint a határközösséget az államterhei önként eltöltötték, minden eszes gazda törekedett a váltórendszer különböző alakjában alkalmazására; az is váltórendszer, ha jobb ugarmat takarmányfűvel hasznosított, csak-hogy a váltó használat alapelmélete, mindig illő követségben tartani a földet, s e célból a trágyázás mellett észszerűen cserélni a terményeket, melyek a föld vegyreszeit rendre emészteszik fel.

E célra a gazda, a község által nem sértett határon szétszórva levő földjeit is a trágya minősége, s a termények észszerű cserélkezési rendszere szerint hasznosítja. Megindulva terveit után; talán kölcsönöket vett fel, az istállórendszer honosítására jelentékeny beruházásokat tett, váltógazdászattal, mely későbbi évek nyereségeért nagy áldozatokat követt megindít; ezeket fektetett kis gazdaságába, de tervében fel van véve összes birtoka, fel a szemes gabona, melyet élelmére s lábos jóságaira, fel a takarmány, mit marháira felhasznál, fel a trágya, mit ezekért vissza vesz; gépeket szerzett nagy drágán, talán kamatjukat ma is fizeti, de a tőkét kiállítva remélte, mihelyt 5 vagy hét év múlva mikor földje elkészül, az ötsz vagy hetes, vagy más váltórendszer alá; — és im, mint a mélykötés belevég terveibe egy, a földkerekségen sehol az anyagi tulajdon körül nem hallott suffrage universel, a váltó gazdászattól elragadja egy retrograd többség birtoka egyharmadát; ráparancsol, hogy ugar legyen, azon pompás luczernás, mely most ép-

pen a második évben kezdi visszafizetni azon nagy költséget, melyet annak kiegyenlítésére, kiművelésére, dús trágyázására fordított a gazda; ráhajtja esordáját a tömeg, s sáros időben a marha feltapossa a drága növény gyökereit, melyből az első évben a gazda roppant munkája arányához mi hasznót sem vett, mely 2—3. 4—5. évben hozandotta meg neki az első érv költségeit? — Im egy művelt rendszerről egy nomadra visszatérés jól belátható következményei?

Talán ily váltó gazdászatot még senki sem kezdett Kolozsvárt? Meglehet; de kezdettek százan, ezeken falun; s Kolozsvár élére állott egy elvnek, mely százakat, ezereket fog sujítani, és tönkre juttatni az országban.

És valjon a tulajdon sértő eszmék azon kerítésében, melyet a város is homokszemenként rakni kezd, hol lesz a megállapodás a kommunismusig.

Lám Besztercze megelőzte Kolozsvárt — kimondá a csordarendszert, éppen mint itt arányosítva a birtokokhoz a legeltetés jogát — és felzúdultak erre az ottani románok, követelik a szabad legeltetést; és ha a beszterczeieknek igazuk van, úgy az ottani román köznépnek igaza lesz, ha magát többségbe teheti.

Ha szabad ezer birtokosnak követelni, hogy százbirtokos földét ne használhassa, a mint akarja, ha talán amaz ennek odaplántált éves terményeit irtalmatlanul kitapodtatva, gázol tulajdonában, ha elveszi a többség földéről a terményt a mit én oda vetni akarok; éppen úgy elveheti a többség azon jogom arányát, mely engem birtokomhoz képest illet. A logika egy, a kommunismus logikája — rohanás már az anyagi anarchia felé is.

Menjünk tovább e sötét és szomorú képtől, mely a politikai élet romjai között az anyagi élet virányát is széttaposni siet.

A város község megengedi, hogy a kinek öt hold birtokánál többje van, vagy annyit bíró próbb birtokos összeáll, ezen területet bekeríttesse vagy sánczoltassa. Jól tudjuk mi-be kerülnek a földmunkák Kolozsvárt, s mit érezhet a jó gazda, ha neki öt hold földjének azon védelmezéseért, melylyel neki az állam és mezőrendőrség tartozik, annyi munkát kell fevérelnie, melylyel egy hold kipusztult földjét tíz, husz évet ígérő gazdag termés reményére rigolirozhatná?

A régi rendszer maga kegyeltesebb volt, az megvédette tanorokjainkat, ha körülöttük néhány fűzfát felszarkáltunk, sőt vetés fogásainkra nézve is csak annyit követelt, hogy fennálló pásztorral őriztessük, s az ily pásztornak egy szava oly nyomatékos volt, mint egy angol constabler páleza-emelítése.

És Kolozsvártól még a bekerítés sem engedik meg, ha a föld uijába áll a marhának, mintha az Isten a marhákért teremtette volna a világot.

Sokszor felbányja e munkát a birtok község ellen a határutak hiányát; de hisz ezen bizottmány éppen azért volt kiküldve, hogy észszerű határutak nyitása iránt tervet dolgozzon ki.

Hogy nincs határut, minden birtok észszerű használatására, az nem méntesség; kevesebb fáradság s föld áldozatot kívánnak a határut kivágások, mint a mennyi munka, és föld elvész a tanorok sánczolásokért. És éppen Kolozsvár határan az utak hiánya nem is oly aggasztó mérvben mutatkozik; igen ki-terjedett birtok, s a határral jól ismerős eszes ember, úgy értesít minket, hogy az egész határon csak is négy ötszáz darab föld van, melyhez határut nem vezet, s az ut-

járás miatt 1857 óta egyetlen egy panasz sem emeltetett. Így tehát ez annyiszor felhányt érv sem ér egy batkát sem.

Mit mondunk azon elméletre, hogy a marha tapotás, az elbullott trágya, és a nyugtatás örvériti a földet? Mondja ezt az elfoglult öreg paraszt, de tagadja a vegytan.

Tedd ki a szivaj agyogot a nap melegére tapostasd ezer évig marháiddal nem fog azon arany gabona teremni; a földtől, a mit egyszer elvettek, azt sem a porhanyítás, sem a nap melege, sem a nyugtatás vissza nem adja; az elvett vegyreszeket csak a visszadott vegyreszek pótolhatják a földtermésben, sütheti a nap, taposhatja a marha az elslá-nyult földet soha sem lesz abból jó föld, ha a hiányzó vegyreszeket trágya által ki nem pótolod.

És e munkát még azt is hiszi, hogy a csordák által széthullatott trágya darabok kövéri a földet, melyeknek illő részeit a nap, zsiradékát a darázsok kiszívják! Régen tud-élte az idő ezen primitív fogalmakat; ma már késő ilyes tant felállítani, midőn a fosfort a hulladékokból s marhasontokból kölcsönzik a kizsákmányolt földnek.

Nincs tehát egyetlen elfogadható jogalap, egyetlen gyakorlati érv, mely ezen munkát mellett szólana, míg ellene van a tudomány, a pozitív törvény, a rend- és jogfogalma, s minden jozan ész.

A kormányzék igen természetesen ezt jóvá sem hagyhatja; de ez nem elég; az esküdt közönség nagy dicsőségére válnék, ha elismerve a kérdés elslietését, azt magavonná vissza, s a szépen elkezdett reform es haladás utjáról a várost le nem tértené.

Mi annyira tisztelettel hajolnánk meg egy ily szép és férfias elhatározás előtt, a meny-nyire ezen munkát egész irányát hazánk sorsára nézve vészthozónak látjuk.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Dobokamegye. Szász-Ujfalú, mart. 1.

Felfolyt a szomszéd Lekeneczen is a vásár — itt e környéken ez szokott a legbiresebb marhavásár lenni — más években a zsidók és más kereskedők több száz ökröt hajtottak innen Nagy-Váradra, s az örmények is a mező-ségi pusztáikra nagyrészen itt szokták magukat elátni a szükséges marhakkal. De az idén ugyan silányul ütött ki, csupán egypár kövér ökröt kelt el 200 osztrák forintot; 120—130 frton igen szép pár czimeres ökröt lehetett venni, a legjobb tehén sem ment 50 osztrák frton felül s a jó tehén itt az öszön is elkelt úgy, pedig a teleltetés iszonyu kín-va. A lovat sem vette senki; mikor a vásár vége felé kérdeztem, még csak 150 czédula kelt el a vámosnál; a hizott marha nagy ritkaság vala.

A mi kevés széna akadna eladó, olesó, az öszön sokkal drágább volt. A gazdák soha ily olesón és ily ügyességgel marhát nem telel-tek, a szükség nagy mester, kinyitja az ember szemét. Az a furcsa tapasztalatuk van az idén a gazdáknak, hogy a szénát nem igen ették a marhák, ellenben a szalmát a legjobb étvágygal; ezt annak tulajdonitom, hogy a levágott vékony fürendek a rendkívüli hőség rögtön átjárta, megpergelte s a fűnek egyrésze még lábán száraz volt, pedig hogy jó széna legyen, lassu száradás kell. Itt is a korszellem majmolódott, a könnyű, léha szalma kapósabb volt, mint a súlyos.

A gabona nemek 25—40 krral is olesób-bak valának vékánkt, mint ezélt egy hó-nappal; pedig a nép már nem csak nagy szük-séggel küzd, de valóban koplal — nincs mi-ből pénzezni — minden körülményeink rébú-szok, kérdőjelek?

Tavaszunk felségesen mutat, reményeink fel vannak hangolva a bőséges esztendőhez, de az is mit használ? mert az arany ka-lász nem pénz, azzal az adót ki nem fizetjük; böterméskor egy véka gabona egy piczula lesz; hanem azért mégis csak adja

— Az idei jégmenésről Kerelő-Szt. Pároltján kétnék: Itt a Maroson a jég 1863 dec. 6-án megkeményedett, 81 napi szilárd állása után jelen mártius 6-án zaja vált és a középszerű vízzel minden torlás és akadály nélkül elfolyt.

— Az augsburgi „Allgemeine Zeitung” a magyarországi szűkítődők számára gyűjt.

E tárgyban következő szerkesztőségi felhívást közöl: „Augsburg, mart. 4. A Magyarországból az ottani inség felől érkező hírek oly rémitők, hogy az „Allg. Ztg.” is indítatva érzi magát, jótékony adományok elfogadására ajánlkozni. A pillanatban, melyben a vitéz magyarok Schleswigben újra a német jogért harcolnak és véreznak, nem több, mint méltányos, hogy övéiket, kiket a hazában hátrahagytak, ne hagyjuk éhen halni. A német jótékonyági érzet ugyan épp most sokfelé van igénybe véve, bizonyára azonban egy helyütt sem jogosultabban, mint a hol a nagy inség mellett a nemzeti hála kötelessége is adakozásra hív. Mint 1813-ban a magyar csapatok Németország legfőbb szövetségtársai közé tartoztak, kik vértükkel vásárolták meg velünk együtt hazánk felszabadítását, ugy most is a vitéz osztrák sereg élén látjuk őket küzdeni, midőn arról van szó, hogy az idegen járom alól éjszaki határaink felmentessenek. De míg ők győzelmeiket vívnak ki számunkra, családunk az inséggel küzd távol a szép magyar földön, mely különösen a legutóbbi években fölöslegét oly sokszor küldte Németországba és a fogatkozástól megóvott minket; míg most keserű szegénységben sorvad, nem tudja, mivel csillapítsa éhét, mivel enyhítse sanyarúságát. A mágnások s a lovagias nemesség száma nem kicsiny ugyan, kik segélyt nyújtanak, de Németországnak is itt szent kötelességet kell teljesíteni. Bizva abban, hogy az erre intő szó nem fog meghallgatatlannal elhangzani, szívesen ajánlunk, hogy a magyarországi inség javára beklüdtött segélypénzeket elfogadjuk, a pesti bizottmányhoz küldjük, s erről időnkint nyilvánosan számolunk. Az „Allg. Ztg.” szerkesztősége. — Az „Allg. Ztg.” e sorokhoz csillag alatt egy magyar lapból az inséget előtűntető néhány sötét képet idéz.

— A „Wand.” szerint az ostromállapot kibírdetése óta Galiciában öt, bővebben magyarzó hiv. hirdetmény bocsátott ki az iteni helytartóság és cs. kir. hadparancsnokság által. Az első az ostromállapot modoráról szól, azaz: a szigort, s ennek törvényes következményeit fejtegeti; a második az általános lefegyverzésről rendel el; a harmadikban az idegenek szolittatnak fel maguk igazolására; a negyedik tiltit minden pénzügyitést és egyletet; az ötödik szabatos intézkedéseket közöl arra nézve, hogy a háztulajdonosok a bérleket bejelentsek. Ezen hirdetmények ma a hatodikkal bővítették; a város katonai parancsnoka Reichard tők elrendeli azon időt, melyben a vendéglők és kávéházak bezárandók lesznek. A bor és sörházak este 10 órakor, a kávéházak és boltok 11 órakor, a vendéglők legkésőbb 12 órakor éjjel bezárandók. Ellenkezőleg cselekvők 50 firtal—sőt az üzlet e vesztésével is büntetettnek. Lembergen a közönség nem háborított meg, s az utczán semmi jele sem tűnik föl, hogy ostromállapot van. A fegyverek beadása naponta nyolcz órai munkát igényel a császári királyi tüzérségi raktár épületében; a reggeli órákban a fegyverbeadók tödulása eléggé észrevehető. A házkutatások és elfogatások folyamatosan vannak; Pawlikowski gróf, (a lengyel irodalomban ismert egyéniség), a ki eddig is rendőri felügyelet alatt állott, mai napon elfogatott. Hasonló történet sógorával, Dzieduszycki L. gróffal.

— Mezey, művész hazánkfia immár talált melegsívti felebarátokra, kik a súlyos szembajban sínlődő festész sorsán megkönyörlvén, segélyezéséhez járulni siettek. A képzőművészeti társulat közelebb tartott rendkívüli választmányi gyűlésében ugyanis Ligeti, felhozván szerencsétlen tagtársra ügyét, azt a társulat figyelmébe ajánlta; fölhasználása meleg részvételre talált a határozattal lön, hogy a társulat, ambar anyagi állása még korán sem fényes, tehetségéhez képest hozzájárul a művész sorsa enyhítéséhez, és megemlékezvén alapszabályai erre vonatkozó pontjairól, 50 firtot ajánl föl azon célra, hogy Mezey, szembajt gyógyítandó, Graefenbergbe utazhassék. De az igazgató választmány e határozattal be nem érven, Pietsch pénztárnok lelkes indítványára, ki maga is 5 firtal járult el célhoz, csakhamar 39 firtot gyűjtött a csekély számban jelen volt tagok közt is egyuttal elhatározta, hogy aláírasi ívet körözött a társulat többi tagjai közt is, bizton remélve, hogy találkoznak még számosan, kik álmodni készek, hogy egy tehetséges festész már-már elveszett legdrágább kincsét, két szeme viágát ismét visszanyerhesse.

— Hogy dicsécszik a porosz és hogy di csekszik az osztrák? erről a német lapokból következő adatok közöljük. Porosz: Meddig megy a ti ágyugolyók? Osztrák: Hát a titek? Porosz: A miénk 800,000 lépésre megy. Osztrák: A miénk, ballod-e, három napig mind megy, akkor piben egyet s tovább megy. Porosz: Azért löttök ti mindig a célon túl!

— Az éjjeli boltfelverések s más tolvaj-sági bűn merényletek pár hét óta kezdtek nyugtalanítani a városi lakosságot, bárha elég

tapintatteljes és éber figyelmű rendőrségünk legszigorubb utánjárásai a legnagyobb erélyt fejtették ki a bűnösök kézrekerítésében. Azonban a mi halad — nem marad. — Így történt ezen hó 12-kén viradóra, a mikor is egyik szorgalmas fiatal kereskedő Sallai István belső hidutejai „tevéhez” czimzett kereskedését, az ezen kereskedés épületének hátulsó részéről intézett erőszakos felverés következtében kirabolták. A káros kereskedő, kiraboltatása iránt a rendőrségnél azonnal jelentést tön, s bárha ezen napon az országos vásárra felügyelettel a rendőrség különben is eléggé el volt foglalva, mégis elég erőt hagyott fen a gaz tett felfedeztetésére. Deák Miklós ügyes rendőr ügyöknök sikerült — csakis egy szem bunyorítás következtében — mely egy éppen mellette elmenő két közönséges öltözötti egyéniség által intéztetett egymáshoz, a rablás előidézőit felfedezni. Ugyanis D. M. előtt feltűnt, ezen két egyénnek gyanus magaviselete, az éppen közelében álló bolt őrt Turós Jóska utánuk indította azon okból, hogy szállásukat puholtja ki, ő addig kilétek után tudakolván, a maga mellé vett rendőrökkel a T. J. által kipuholtat házhoz, patái utba Szakál Jánoshoz ment. Itt lűt a három jó madár, névszerint: Szakál János orgazda, Marusán Lukács szolgálat nélküli kocsis és Péterfi János szabados katoná, kik is, midőn a rendőrség küldöttei a szobába, hol ők voltak, beléptek, éppen egy füstölt kecskebűs sonkáján rágódtak, a midőn azt a véletlen meglepetés következtében a kenezene alá lökték. A házról történt azonnali mo'ozás alkalmával több raha darabokat találtak, melyeket a beklövetkezett rendőri vizsga alkalmával kitűnt, hogy Péterfi János az ó-vári kath. egyházból rabolt. Az éji rablók és orgazda befogatásával a rendőri vizsgálat kezdetén mindent tagadtak; de rendőrségi megbízott Müller Sándor ur eszélyes és tevékeny fellépésének köszönhető, hogy az elfogottakban nemcsak a Salai boltja kirabolóra, hanem különösen a P. J. személyében több rablási bűn merényletek elkövetőire is találtak. Az orgazda szállásán a földbe ásva minden kárt, kivéven a készpénz egyrészt, megtaláltak, melyek részint a Salaié, részint többekéi voltak, s a melyek tudomásunk szerint jogostulajdonosaiknak vissza is szolgáltatattak. Midőn e jelen eseményt tudósítja e tudósítás tételeket bezárná, értésére esett, hogy ezen elfogatás által még egy nagyobbra kiterjedő tolvaj csoportnak jutott nyomára rendőrségünk, mi okon Deák Miklós azonnal Szamosújvárra küldetett, a gyanusok befogatása végett. Utólagosan megjegyzendő, hogy az orgazda szállásán több rendbeli készletek találtak, melyeket az elfogottak ház és bolt felveréseknél használtak u. m. egy hosszú élesrevert vasrud, vésők, harapofogók stb.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, mart. 10. A felsőház tegnapi ülésében Deby lord, a dán kérdés körülményeinek gyors változása tekintetéből tudni kívánja, ha valjon a kormány szándékozik e még több okiratokat is előterjeszteni. Szerinte Schleswignek a két német nagyhatalmasság általi megszállása most más jellemet vesz fel, mivel azok megváltoztatják a hercegségek igazgatását, s készülnek Fridericiát megtámadni. Russel gróf azt válaszolja, hogy Poroszország s Austria abban a perczben lépven be Schleswigbe, midőn a király kész volt kívánataiknak engedni, igazolhatlan háborút kezdettek. Dánia visszatörölés elfogta az austriai porosz hajókat. Ekkor Austria s Poroszország, ebben a háború általánosítását látván, Jütlandra terjeszték ki hadműveleteiket. Szónok azt hiszi, hogy további okiratok közlése se a közérdekekre, se a függő alkudozásokra nézve nem lenne előnyös. Dánia választ az értekezleti javaslatra a hét végére várja. Ha Dánia elfogadja az értekezletet, újabb alkudozások fognak kezdődni; ellenkező esetben a háború bizonyosan folyni fog.

Redcliffe lord kijelenti, hogy ő nem akarja a kormányt kérdésekkel háborgatni; azonban reméli, hogy a kormány még a fegyverszünet előtt közlenni véghatározatát.

Russell — Ellenborough lordnak válaszolva — azt mondja, hogy ő nem jelölheti ki szabatosan az értekezlet föltételeit, mivel eddigelő csupán egyszerűen értekezletet van javasolva. A kérdés egyeteme rendkívül bizonyult, s lehetetlen előre megmondani, minő feltételeket fognak kikötöni Dánia épségének fentartásán kívül. Szónok jelenleg csak annyit mondhat, hogy Austria s Poroszország nem fognak eltérni jan. 31-ki nyilatkozataiktól, s folytatást el vannak tőkélve, tisztelben tartani a dán monarchia épségét.

Shaftesbury lord kérdi, ha valjon a kormány adhat-e értesítéseket az austriai hajóhadnak a balti tenger felé indulása iránt. Ő óhajtja, hogy a kormány igérje meg egy baltai hajóhad elküldését, az austriai hajóhad feletti örökös végett, ha az a balti tengerre menne.

Russell gróf kijelenti, hogy az austriai kormány azt mondja, hogy hajóhada kereskedésének oltalmára megy az éjszaki tengerre, s hogy annak ottani jelenléte szükséges arra, hogy az Elbének a dán tengerészet általi zárlatát meggátolja.

Ellenborough lordnak nincs bizalma Austria nyilatkozata irányában, s azt véli, hogy a kormánynak még a husvétit szűnet előtt közölnie kell a házzal szándékait. Harrowby lord azt javasolja, hogy a két ház fejezze ki a kérdéssel véleményét, a kormány működésének erősítése végett. Russel: A kormány mindent megtett, hogy szabadon működhesse a többi hatalmakkal, vagy egy-magában, ha azt Angolország becsülete vagy érdeke kíváná. Ő azt hiszi, hogy az előterjesztett okiratok megfelelnek az ország nézeteinek. Ha Grey lord azt véli, hogy a kormánynak másképp kellett volna eljárnia, megrovási szavazatot indítványozhatott volna. Szónok csupán annyit jelenthet ki, hogy a kormány tekintetbe veendi Angolország becsületét s érdekeit, de nem indítandó háborút, ha Dánia biztonságát, épségét s függetlenségét más eszközökkel is biztosítani lehet. A kormány semmi eszközt sem mulasztand el, e biztonság s függetlenség fentartása végett. A hajóhadhoz parancs ment, Angolországba visszatérni, hogy így azt minden perczben újabb utasításokkal lehessen ellátni. Ő nem hiszi, hogy az austriai vagy porosz hajóhad bármely kísérletet tegyen, az angol hajóhad dal való összetűzőzés végett.

Az alsóházban Hunt felvilágosításokat kíván Napier lord jan. 6-ról kelt sürgönyének egy helye iránt, a melyben az áll, hogy Gortsakoff herczeg constatirozta, hogy az angol, austriai, porosz s orosz kormányok szelencsere egyetértének egy, a schleswig-holsteiniál még fontosabb kérdés iránt. Ő tudni kívánja, minő kérdéssel van itt szó. Palmerston lord azt hiszi, hogy itt egy általános congressusra vonatkozó határozatról van szó, de ha Hunt azt tenné fel, hogy ez alatt valamely Franciaország elleni combinatio értendő, biztosíthatja őt az iránt, hogy e vélemény alaptalan.

Kinglake közölni kívánja a varsói jegyzőkönyvre s a londoni szerződésre vonatkozó okiratokat, mint a melyek szükségesek a londoni szerződés alapjait szolgáló okok megértésére. Layard megígéri, hogy a már közölt okiratokat még a dán ügyre vonatkozó különböző levelezések fogják követni.

Franciaország. Páris, mart. 10. A mint az „Indep. B.”-nek írják, a Francia- és Angolország közötti egyetértés naponként elhaladást tesz. Anglia többé nem idegenkedik határozottan, a dán kérdésen kívül más kérdéseknek is megoldását. A nyereménybeli osztalék, a mely a közös cselekvés következtében Franciaországnak jutna, valami nem felet jelentékeny határigazításban fogna állani keleten. Mit kötött ki magának Anglia, ez még nincs tudva. Belgium függetlensége azonban minden esetben biztosítva van. Egyéb iránt a tudósító kétti, hogy az alkudozás végleges egyezményre vezetessen. Franciaország nem mondhat le nov. 5-i javaslatáról; Anglia nem fogadhatja el. De ha szinte nem is jön létre a két nyugati állam között az egyetértés, Franciaország nem fogja a német-dán vizsályt mind végig össze tét kezekkel nézni. Jütland megszállását végbe engedi menni; de a mint Poroszország a legesekélyebb dán területrezt el fogná sajátítani, Franciaország azonnal erőlyesen közbe lép.

Ferdinand Miksa főherczeg ő fensége meghosszabbította Párisban mulatását. Némelyek szerint azért, mert várják a Veracruzból jövő közelebbi postahajót; mások szerint pedig, mivel a francia kormányynál való teljes meg egyezés még nem sikerült volna.

A „Patrie” úgy értesül, hogy a főherczeg nem a „Novara” osztrák fregatón, hanem a francia „Themis” gőzfregatón fogna Mexikoba utazni. Alkalmasint úgy áll a dolog, hogy a „Themis” kisérni fogja „Novara”-t.

A „Nation” írja, hogy a mexikoi nemzeti hadsereg és idegen legio alakítása nagy tevékenységgel foly. Ennél fogva remélhető, hogy a francia kormány nem sokára visszahívhatja csapatjait Mexikóból.

Olaszország. Turin, martius 8. Itt a légkör is tele van a legkülönböfőbb harczi hírekkel. Az „Italie” azt írja, hogy a portugál király, ipjának Victor Emanuel ő felségének 10,000 embert adott rendelkezése alá, a ra az esetre, ha Austria kihívásai (?) következtében kénytelen lenne sikra szállani. Ugyanazon lapnak írják Nápolyból, hogy a hadügyminister oda parancsot küldött 10,000 darab öszvér vásárlása iránt teherszállítás és a mérnök kar számára. Egyszermind 45,000 meter szürke posztó vásárlása is meg van rendelve.

Garibaldirol mesés hírek keringenek. A „Botschafter”-nek azt írják, hogy Garibaldi egy éjjel csak eltűnt Caprera szigetéről, senki sem tudja hová. Miután azonban tény, hogy a kormány tilalma daczára, Genuában és Flo-

renczben nagy erélylyel foly a szabad csapatok alakítása, azt hiszik, e csapatok valamelyikéhez ment. A fia Menotti alkalmasint egyedül van a titkos tervekbe beavatva. Ugy látszik, Garibaldi egy második Aspromontet keres.

A katonai zavargások Romában mindenestre komolyabb természetűek, mint a hogy francia lapok írják; a sebesültek száma is tetemesebb, mint a hogy közölve van.

A mint Romából írják, ott a francia és pápai katonák közötti verekezésnek, Montebello ismeretes parancsa daczára, teljességgel nem lett vége. A pápai draganyosok újból megtámadták utczát, közhelyeken a francia katonákat. Az ingerültség mind a két részen megy. Merode tábornok a vadászokat eltávolította Romából. Ez az eljárás még fokozta a pápai katonák ingerültségét.

Németország. Frankfurt, mart. 12. A mai szövetségülésben terjesztette elé Bajorország Augustenburg herczeg elismerése iránti indítványát. Austria és Poroszország a szöváz elhalasztását kívánták, míg a választmány kimerítő véleményt fogna előterjeszteni; s jelentették, hogy legközelebb indokolni fogják nézeteiket. E nyilatkozat következtében Bajorország képviselője ellaltott a szövázásra indítványozott nyolcz napi hararidőtl; s így fentartották az indítvány szabályszerű tárgyalását.

Szászország és Württemberg indítványa a holsteini rendek egybehívása s Hannoverai német hajóknak Dánia által való elfogdosztása tárgyában választmányhoz lönnek utasítva.

Hannoverának érintett indítványa így hangzik: „Noha a német-szövetség nincs háborúban Dániával, mégis a dán kormány elrendel, hogy saját hajói a német hajókat, a lobogó különbsége nélkül, nyílt tengeren, martalékul fogdosssak el. Ama rendszabály által a dán kormány tényleg ellenséges vállalatokba bocsátkozott a német-szövetség ellen. Mivel az előre fölteszi, hogy a német lobogó alatti hajók ellenséges államok sajátjai s a népjog kétségtelen elvei szerint, a hajók elvétele s martalékul alakítása csak akkor történhetik, ha már hadiállapot létezik azon államok közt, a melyekhez az elfogandó s elfogott hajók tartoznak. A kir. kormány szükségesnek tartja, hogy a német-szövetség ne hagyja továbbra is figyelem nélkül Dániának a szövetségi államok lobogói s tulajdona elleni amaz ellenséges megtámadását, s ezért azt indítványozza: „A magas szövetséggyűlés határozza el, hogy a magas szövetség elnöksége a dán kormányhoz fölcszólítást intézzen az iránt, hogy két hét alatt ismét adja ki a már netalán nyílt tengeren elfogott, német lobogó alatti hajókat, s az elfogás iránti rendeletet vegye vissza; ellenkező esetben a német-szövetség megteendi a kellő intézkedéseket, saját megsértett jogának megőrzése végett.”

Hannoverában a schleswig-holsteini ügy iránt kinevezett bizottság a királyhoz intézendő következő feliratot indítványozott: „A rendek a felséged nevében tartott trónbeszédből örömmel értették, hogy felséged folyvást teljes érvényre juttatni igyekszik a schleswig-holsteini s lenenburgi herczegségek jogait, s hogy egyszerűen a szövetségi tagok közt fenyegető szakadás elhárítása iránti folytonos törekvés mellett, semmitsem mulaszt el arra nézve, hogy a szövetségi alkotmányt s azzal a királyság önállását határozottan megőrizze. A rendek kötelességüknek tartják, az összes hannoverai nép nevében ezennel ünnepelesen s nyilvánosan kijelenteni, hogy felséged nem esakotkozott reményében, hogy e törekvéseknél a rendek legkészségesebb közreműködésére számíthatandó, hogy a rendekre s az országára nézve lélekemelő érzet, egynek tudni magát királyával, ama törekvést illetőleg, hogy a nevezett herczegségek jogai s mindenekelőtt Schleswig-Holstein súlyosan megsértett jogai az önállashoz, állami összetartozáshoz, s a herczegségekben érvényes, s a szövetség által elismert fiági öröklési jognál fogva trónra hivatott törvényes fejedelemlhez, egész erővel meg lesznek védve; egynek tudni magát királyával abban a meggyőződésben, hogy amaz erő nélkül, a mely a német államoknak egyesülését kötelekét kölesznzi, a mi királyságunk önállása s épsége is veszélyeztetve van, s hogy a szövetség lételet fenyegető összes viharok közt, annak igaz joga tűnven föl, ha nem is egyetlen, de leghibosabb támaszán, mindegyik német fejedelemlnek magasztos hivatása, egész erejével oda törekedni, hogy ott, hol a szövetség van hivatva, valamely szövetségi tartomány alkotmányos jogai iránt itéletet hozni, egyedül a jog szolgáljon az itélet alapján. A rendek meggyőződése szerint egyedül ezen az uton lehet helyreállítani Németország egyességét, s lehet ezzel megnyerni a legbiztosabb oltalmat küllenségek ellen. S ha a Mindenható végzéséből a német hon jogait csakugyan véres harcban kellene kivívni, felséged hí népe híven királyá mellett állandó a német nép joga, függetlensége s becsületeért folytatandó harcban.”

A németországi mozgalmak politikai horderejéről sajtószertű hírek származnak. A „Pays” müncheni levelezője szerint a másodrendű német államok szövetsége már bevezetett ténny. München, Dresda és Stuttgart között szakkadatlant foly a sürgönyváltás. Beust, Pfordten és Hügel urak ezéjla egy német parlamentet hívni össze a másodrendű államok képviselőiből, a mely a berlini és bécsi parlamentek távollétében, a jelen helyzet felett tanácskozzék.

Másfelől a „D. A. Ztg.”-nak Berlinből azt írják, hogy most már világos, mi az a cél, a melyet Bismark egy alkalommal az ő politikájá legtitkosabb gondolatának nevezett. Nem kevesebb, mint az, hogy a két nagy hatalom megosztozzék az egész Németországon. Egy német császár a déli katolikus, egy másik német császár az északi protestáns Németországnak. Ez a kulcsa, írja a levelező, ama titoknak, a melynek valóítására csak az alkalmas időpontot várták; és az elkövetkezett.

Oláh-Moldvafejedelemség. Bukarest, mart. 5. Tegnapelőtt óta a portának egy biztosa Osman-Effendi idű városunkban, a ki a krim háboru alatt, mint polgári biztos szintén itt működött. Idejövételének ezéjla, tudtára adni Kuza fejedelemnek, hogy ha hadi készségesei továbbra is ellenmondásban fognak állani békebiztatásaival, bizonyos lehet benne, hogy a fejedelemséget török csapatok szállják meg.

Az 54 millió piaster kölcsön iránti szerződés az Ottoman Bank-kal meg van kötve. Miután e pénz a világiassított görög zárdák kártalanítására van szánya, s az angol-török védelem alatt álló bank által kölcsönözve, azt hiszik, Anglia- és Törökország nem fogják többé ellenezni a zárdakérdésnek a fejedelem és a kamara által munkába vett megoldását. Az erdélyi-oláh vasut feletti tárgyalások holnap kezdődnek.

Jassy, mart. 3. A „Gen. Corr.”-nek írják: Sapieha herezegen kívül több más, lengyel és magyar nemzetiségű politikai menekült érkezett ide, ezen kívül sok olasz és francia. Céljuk a szomszéd államokban a forradalom tüzeit szítani. A lengyelek és bárátaik még mindig hiszik, hogy egy döntő pillanatban Franciaország támogatni fogja a nemzetiségi elvet, s ezért az oláhok között egy nem jelentéktelen párt van, a mely arra dolgozik, hogy az egyesült fejedelemség csatlakozzék a lengyel forradalomhoz, a mely csatlakozás jutalmául nem kevesebbet remélnék, mint Bessarabiának és Erdélynek az ugynevezett román államba kebelezését.

Ujabbak. Berlin, mart. 13. A „Petersb. Ztg.” hivatalosonmeghazudtolja, hogy az ostrom-állapot Galiciában Auszriának és Oroszországnak egyetértéséből származott volna. Vádolja a „Morn. Post”-ot, hogy a szentszövetség fel-

támadásának emlegetésével Franciaországot akarja a dán ügy iránti passiv magatartásából kicsalni. A német nagyhatalmak eljárásában semmi okot sem lát beavatkozásra; a juttatandó hadműveletek csak hadtani természetűek. Írja továbbá e lap, hogy Oroszország galicziái ostromállapot nélkül is elég erős a felkelés elhnyomására, ha fejét újra még egyszer felemelne.

— Hamburg, mart. 13. A „Hamb. N.”-nek jelentik Veileből: Csütörtökön és pénteken, osztrák katonák ellen megkísérlett gyilkolási merénnyért négy polgári állapotú egyént végeztek ki. Az osztrák csapatok összes vesztesége a folyó hó 8-i ütközetben 108 ember volt.

— Skanderborg, mart. 12. (Gablentz altábornagyól.) Az ellenség Skanderborgot ma korán reggel odahagyta; azonban a délelőtti folytában több győnge gyalogsági s lovassági osztályok mutatkoztak. Hírszerint az ellenség nagyrészt Viborg irányában vonult el, s Aarhusnak csak igen csekély haderővel szállotta meg. En Skanderborgot megszállottam, s hadoszlopaimat Aarhus felé mozdítottam elő.

— Paris, mart. 12. A „Mémorial diplomatique” jelenti: Napoleon császár és Miksa főherceg a mexikói szerződést aláírták. E szerződés a következő határozmányokat tartalmazza: A francia csapatokat lassankint fogják visszahívni. A 6000 önkényesből álló idegen legió Mexikó szolgálatában marad. Fran-

ciaországnak való tartozását Mexikó 14 évi huszonötmillió frankos részletben törlesztendő.

— London, mart. 14. Ferdinánd Miksa főherceg és Charlotte főhercegnő, Lacerona gróf és grófné állevek alatt, jó egészségben ideérkeztek. Ő fenségeik a Clarendon szálladába vannak szállva s állítólag holnapután utaznak el innen. Dániának a konferenciát elfogadó nyilatkozata ma állítólag ide érkezett. A hadseregek mostani állása változatlan maradna. Dánia a lefoglalt és elfogott hajókat visszaadná.

— Koppenhágából 13-ról hivatalosan jelentik: Az ellenség tegnap este 8-kor Aarhusba bevonult. A Sundewittben (Düppel körüli felsziget-vidék) ma egy kis összecsapás volt.

— Nápoly, mart. 13. Az ismeretes négy briganti, a kiket tavaly az „Aunis” francia postahajón a genai kikötőben letartoztattak, azután visszaadtak, Franciaország pedig ismét átszolgáltattott, el van itelve; Cipriano és Lagalla halálra, Papa élethosszig tartó, Davango husz évi kényszermunkára.

Bécsibőze Mártius 14-dikén: Nemzeti kölcsön 79.70. 5% Metalliques 71.65. Bank-részvény 774.—. Hitel részvény 180.60. Váltó Londonra 118.30. Ezüst 117.50. Arany 5.69. 1860-diki Állam kölcsön 92.10.

Mártius 12-kén: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 73.60. Erdélyi 70.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Sz. 230. ex 1864.

(57)

(1—3)

Árverési hirdetmény.

A szathmári cs. k. méltóságos pénzügyigazgatóság folyó 1864-dik év január 12-kén 699 sz. alatt kelt rendelte következtében, folyó év május hó 9-kén és 10-kén Nagy-Somkuton, nemcs Kővárvidék tisztségi helyén nyilvános árverezés után, 6 egymás után következő évekre, ugymint 1865-dik év május 1-től 1871-dik év április 30-káig, s illetőleg 1865 november 1-től 1871-dik év október 31-dikéig az alább leírt fiscalis és gr. Teleki Sándor confiscált, a kővárvidéki kincstár uradalomhoz tartozó jószágok, az azokhoz tartozó regálékkal együtt a többbet ígérőknek haszonbérbe fognak adatni, u. m.

Árverés nap.	Neve az árverezendő jószágoknak.	A jövődő haszonbér ideje.	Kikiáltási ár Osztr. ért.	
			frt.	kr.
1864 május 9-én.	Ó és kis bozintai fiscalis jószág	1864. novem-ber 1-től 1870. octo-ber 31-ig.	1300	—
	Fehérszéki „ „	1865 május 1-től 1871 április 30-káig.	1071	87½
	Gyökeresi „ „	1865 május 1-től 1871 április 30-káig.	1155	52½
1864 május 10-n.	Dánfalvi „ „	1865 novem-ber 1-től 1871 octo-ber 31-ig.	787	50
	Nagy-Nyiresi „ „	1865 novem-ber 1-től 1871 octo-ber 31-ig.	856	80
	Koltó Katalini „ „	1865. május 1-től 1871 április 30-káig.	1301	—
	Kap. Monostori fiscalis jószág	1865. május 1-től 1871 április 30-káig.	1056	30

Az árverési s haszonbérleti feltételeket érdeklő felvilágosító adatok, az árverezés ideje előtt is, az alólírt hivatalnál Dézsen megtekinthetők.

Bérvagyók a kiltizott napokon és helyen reggeli 9 órára, a szokott 10% bánatpénzzel (Vadium) és illető politikai hatóságuktól kiáltandó vagyoni és erkölcsi feddhetlenségük-ről szóló bizonyítványokkal elátva, valamint arról is, hogy önálló iparüzleti jogosultsággal bírnak; vagy addig is illetőleg bélyegzett bánatpénzzel és az említett kellekkel ellátott ajánlataikat (Offer) ezen hivatalhoz benyújthatják.

A cs. kir. gazdasági ispánság.

Dézsen, 1864. Mártius hó 10-kén.

NEM HIVATALOS.

(60) **Haszonbéri hirdetmény.** (1—3)

A gróf Toldalagi-féle koronkai, szt. demeteri, mojosai jószágok és a **koron-di fűrdő** a hozzátartozó falusi birtokkal és koresma-joggal együtt folyó év Szent György napjától vagy áprilise 24-kétől kezdve 6 évre haszonbérbe adandók levén, a haszonbérési feltételek iránt érkekezhetni személyesen vagy bérmentes levél által **Pávay Vajna Elek** felhatalmazottal Maros-Vásárhelytt.

(64) **Árverezési hirdetmény.** (1—3)

A néhai gróf Kemény Sámuel hagyatéki tömegéhez tartozó ns. Dobokamegyébe keblezett nagy-sajói fő jószág- és hozzátartozókkal együtt; Kolozsmegye törvényszékének 3856 1863. sz. alatt kelt végzésénél fogva folyó év április 24-től kezdődő hat egymásután következő évekre **jövő április hó 6-kán** Kolozsmegye törvényszékénél tartandó árverezés után haszonbérbe adandó. Bérleni kívánók az árverezési feltételeket bármikor a hivatalos órákon megtekinthetik Kolozsmegye törvényszékénél, vagy a tömeggondnoknál. Kolozsvárt, martius 16-án 1864.

Poch József, tömeg-gondnok.

(62) **Figyelemre méltó felszólítás a teljes cz. földmívelő közönséghez.** (1—3)

Alólírt ezennel bátorodik, a nmltgn, mlgs, tktetes földmívelő uraknak magát bejelenteni, miszerint a mostan életben lépett, elég gépezettel és munkaerővel ellátott **Jankó Vincze** cegű gépgyárat kezelés alá vette. Fő törekvése leend különféle gazdasági gépeket, ugymint: ekeket, boronákat, hengereket, rögtöröket, vetőgépeket, szénagyűjtőket, szecskas, repavágókat, cseplő gépeket, szőró, szelelő rostákat, kukorica morzsolókat, darálókat, malmokat, valamint azok egyes részeit, borsajtókat, s más különféle az erőtű-tani körben fekvő gépeket s javításokat a lehető legutányosabb áron, szilárdság és csele-szerűség tekintetében kiállítani; a fennebb említett gépeket a gyár egy évig kezkesedik.

Azonkivül ajánlkozik mind az erőtű-tani, mind a száraz- és vízépítészetben előfor-duló vas öntvényeket felvállalni, mint erkely támlákat, rostélyokat, kút- és vízvezető csö-veket, retortákat szesgyárakban s másféle öntvényeket.

Különösen ajánlom gyógyszereszeknek, könyvnyomdászoknak s olajgyárosoknak, 800—1000 mázsa nyomó erővel bíró sajtolókat.

Közelebbi alkalommal a gépek leírását, kezelését és rajzát, valamint azok árát ujsági czikkben részletezni fogom.

Kolozsvárt, martiusban 1864,

Mártin Ottó, mérnök s a gyár művezetője.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetmény. (1—3)

A nemes Tordamegyébe keblezett M.-Sályi limitált összes birtokosi koresomai jog három vagy több évekre jövő Szt.-György naptól kezdve licitatio útj n haszonbérbe kiadandó **martius hó 31-kén.**

Értekezhetni helytt M.-Sályiban, birtokos Rettegi Sándornál.

(52) **Kolozsvárt KOZÁK EDE** fűszerkereskedésében mindig

frs minőségben kapható:

magyar LUCZERNA mag, LÖHER-(Steier Klee), REIGRAS-, MUHAR-, BURGUNDI takarmány RÉPA-, TARLO RÉPA-, ÁKACZFA-, EPERFA- és mindennemű **veteménymagvak.**

(56) **Haszonbéri hirdetmény.** (2—3)

Kovácszán, a községet illető és a vállalkozó által újkarba hozandó **gyógy-források** hosszabb időre haszonbérbe adandók. A vállalkozni kívánók f 1864-dik évi április 1-éig a fűrdő-bizottmány- vagy pedig az előjáróság előtt jelentkezzenek, hol egyszerűsind a bérleti feltételek is megtekinthetők. Kovászán, 1864. martius 8 kán, a **fűrdőbizottmány.**

(288) **BERINGUIER** ORVOS (5—12)

sok jeles orvos tekintélyek által megvizsgált s bizonyítványilag ajánlott:

ZAMAT-ILLATOS KORONA-SZESZE

(Quintessenz d'Eau de Cologne)

eredeti üvegecskébe 1 frt 25 kr. csomagba 7 frt 50 kr.

ezen jeles szesz, nem csak mint a létszerveket üdítőleg elevenítő s erősítő zamatos-illatszer, mindazoknak ajánlható, kik fejfájással, szédülésekkel bajlódna, hanem valódi jótékonyaságu szernek esmertett el orv. Beringuier ezen cs. kir. szab. ellátott **Korona-szesze** az idegrendszer és az emésztési szervek bajainál, s mint ilyen valóban megbecsülhetlen háziaszer nélkülözhetetlen, mosdóvízhez vegyítve, a főt és szemeket erősítvén, azokra elevenítőleg-hat, s egyszersmind a bőrnek ruga-nyos puhékonyságot, s sima lágyságot kölcsönöz.

FRISTAVASZI növényekből.

BORCHARDT orv. tu'or

fűszeres orv. NÖVÉNY-SZAPPANNYA

Borchardt orvos ezen cs. kir. kizár. szabadalommal ellátott **növény-szappan-nya** kitűnő jeles szer, a bőr szí'ardítására és épen való tartására, s az e nembe eddig előállítottak közt kétségen kívül a legjeesebb, az oly alkalmatlan szepők, arcz-foltok, napharnítás, bőrfelcserepedések, repedezés, hollywoodás sat. ef. ellen, s mind-ezek mellett alkalmas, a bőr puhékony tisztaságának fenntartására, s helyre állítá-sára, annak értelvény eleven kinezést kölcsönözvén.

Ezen szer mindennemű fűrdőknél is a legbizodalmasabban ajánlható és használható.

Dr. HARTUNG cs. kir. szab.

HAJNÖVESZTŐ-SZERE

az előhaladás a méltányolt és tudományos előismerés eredménye lévén, feladatja az okszerű rendes hajnevelést

A CHINAHÉJ-OLAJJAL

egymásra való kölcsönös hatással kiegészíteni, mi által azok fő-ára 85 kr. up.

leg a haj kellő fenntartására és szépítésére szolgál.

Az illatos NÖVÉNY-HAJKENŐCS.

A hajnöves megújítására és felevenítésére, az első a haj rugékonyságát, s eleven színét emelvén, a második megakadályoztatja a kora-szűrkülést és hajhullást, az által hogy a felbörnek egy új jótékony hatása állományt kölcsönöz, s a hajgyö-köket oly szilárdan tartja fenn, hogy a haj ez által új növére kényszerítettik.

Egyedüli, határozott gyári áron kaphatók: **Kolozsvárt**, csak is **gyógysz. WOLFF J. s KHUDI J. özevgyénél** valamint *Beszterezén: Kelp Ferencz és Dietrich & Fleischer; Brassóban: Stenner F.; és Jekelius Ferencz* gyógyszereszek. *Dévdn: Büchler A.; Nagy Enyeden: Bisztricsányi A. és Trajánovits Ede* gyógyszerész.; *Erzsébethvárosban: Schmidt A.; Hátzegen: Mátéfi Béla* gyógyszer.; *Károlyfőhérvárt: Rusz János, és Matherny Emil* gyógyszer.; *Kézdi-Vásárhelytt: Fejér Lu-kács; Maros-Vásárhelytt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Vándory & Brandsch; Seges-várt: Misselbacher fia és Deutsch; Sz-Uvart: Placsintár és fia* gyógyszer.; *Szász-Regenben: Wachner Traugott; Szászsebesben: Weissörtel Ad G.; Szebenben: Zührer J. F.; Székely-Keresztúron: Binder Márton; Sepsik-Szentgyörgyön: Vitályos Béla; Sz-Udvárhelytt: Kauntz J. A.* gyógyszer.; *Szeredában: Gozsy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ig-nác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tordán: Velits G. és Wolff G.; Zalatánán: Me-gay Guszt. A.* gyógyszer.